

Szafarczyk, Maciej

Skład Towarzystwa Naukowego Warszawskiego : (kadencja 1992-1994) : Wspomnienia pośmiertne : Janusz Tymowski (1902-1992)

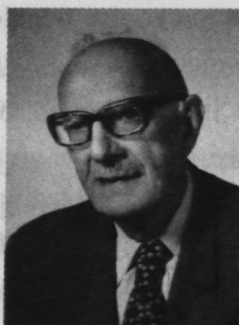
Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 55, 42-44

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JANUSZ TYMOWSKI (1902 - 1992)

Dnia 23 maja 1992 zmarł Profesor Janusz Tymowski. Urodził się w Lublinie 1 września 1902 roku. Po ukończeniu gimnazjum klasycznego „Szkola Lubelska” i uzyskaniu matury w roku 1920 rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Warszawskiej, które ukończył w roku 1926. W latach 1926-27 był na praktyce w Zakładach Hotchkissa we Francji a następnie rozpoczął pracę zawodową w Fabryce Broni w Radomiu jako konstruktor. W krótkim czasie, po kolejnych awansach, doszedł do stanowiska szefa produkcji Zakładów Południowych a później wicedyrektora Zakładów Mechanicznych w Nisku (Stalowa Wola). Po wybuchu wojny i zajęciu Stalowej Woli przez Niemców przerywa pracę w przemyśle zbrojeniowym i przenosi się do Lublina do Fabryki Maszyn Rolniczych "Plon" jako inżynier warsztatowy. Równolegle, od listopada 1939 roku, kieruje pracą Sekcji Broni przemysłu wojennego Komendy Głównej Związku Walki Zbrojnej. W sierpniu 1943 roku przenosi się do Warszawy i obejmuje stanowisko Szefa Przemysłu Wojennego Armii Krajowej. W czasie Powstania Warszawskiego kieruje produkcją broni w rejonie Śródmieście Południe. Po kapitulacji Powstania przechodzi przez obóz jeniecki w Lansdorf i oflag w Gross Born. Po ewakuacji oflagu przebywa w Wielkiej Brytanii pełniąc obowiązki oficera łącznikowego. W grudniu 1945 powraca do kraju. W kraju pełni funkcje kierownicze w przemyśle ciężkim i w Zakładach Mechanicznych „Ursus”, ma jednak liczne kłopoty w związku z przeszłością AK-owską.

We wrześniu 1951 roku profesor Janusz Tymowski obejmuje stanowisko kierownika Katedry Technologii Budowy Maszyn w Politechnice Warszawskiej. Po zwolnieniu się w 1955 roku z Zakładów Mechanicznych „Ursus” poświęca się całkowicie pracy na uczelni. Działalność naukowa i dydaktyczna to: wykłady, seminaria naukowe i prace dyplomowe z Technologii Budowy Maszyn. W ramach tej działalności napisał podręczniki *Technologia Budowy Maszyn* i *Automatyzacja Procesów Produkcyjnych w Przemysle Maszynowym*, które miały kilka wydań i stały się podstawowymi opracowaniami z tego zakresu.

Wiele czasu poświęcał rozwojowi młodej kadry (promotorstwo 11 doktoratów i kilkadziesiąt recenzji prac doktorskich i habilitacyjnych), przy czym, prace podopiecznych były z reguły ukierunkowane na najnowsze osiągnięcia techniki i związane z potrzebami przemysłu.

Poza zainteresowaniami technicznymi prof. Tymowski wiele czasu poświęca doskonaleniu systemu kształcenia; zarówno kształcenia inżynierów na uczelniach jak również podnoszenia kwalifikacji w ramach tzw. kształcenia ustawicznego poprzez system kursów dokształcających, w tym również z wykorzystaniem przekazu telewizyjnego.

Kolejnym nurtem w działalności prof. J. Tymowskiego są sprawy postępu technicznego i wykorzystanie kadr technicznych. Już w 1958 roku, jako pierwszy w kraju, przeprowadzał obliczenia zapotrzebowania na inżynierów w Polsce na lata 1961-1975, które zostały opublikowane w Państwowym Wydawnictwie Ekonomicznym. Z zakresu wykorzystania inżynierów, ich roli w społeczeństwie i etyki zawodowej prof. J. Tymowski opublikował kilkadziesiąt artykułów i napisał dwie książki: *Inżynier-Gospodarka-Społeczeństwo* wydaną w 1975 r. i *Problemy kadr kwalifikowanych* wydaną w 1982 roku.

Działalność społeczna prof. J. Tymowskiego rozpoczęła się już w czasie studiów, kiedy był przewodniczącym Koła Mechaników Studentów Politechniki Warszawskiej, i trwała do końca życia. Bardzo dużą wagę przykładął do zaangażowania w życie społeczne i działania ukierunkowane na poprawienie warunków i stylu życia w Polsce. Był bardzo czynnym członkiem stowarzyszeń inżynierskich i rad naukowych starając się zawsze

oddziaływać w kierunku zmian korzystnych dla polskiego przemysłu i polskiego społeczeństwa.

Działalność organizacyjna w Uczelni i Szkolnictwie Wyższym to: prorektor Politechniki Warszawskiej w latach 1960-1963, sekretarz Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, pełnomocnik Ministra d/s Politechniki Telewizyjnej w latach 1966-72, przewodniczący Polskiego Komitetu d/s Wymiany Praktyk Studenckich (IAESTE) w latach 1960-70, członek Komitetu d/s Kształcenia Inżynierów w Międzynarodowej w Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń Technicznych, rzeczoznawca UNESCO.

W uznaniu zasług swej wieloletniej i wielorakiej działalności prof. J. Tymowski został odznaczony wieloma odznaczeniami. Za działalność wojenną w 1943 r. Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami. Za udział w Powstaniu Warszawskim: Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami i Krzyżem Walecznych w 1944 r. Za pracę w Chorzowie Srebrnym Krzyżem Zasługi w 1947 roku. Za pracę w ZM "Ursus" Złotym Krzyżem Zasługi w 1954 r. Za działalność społeczną został odznaczony w 1956 r. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, w 1961 r. Sztandarem Pracy II kl., a w 1966 r. Sztandarem Pracy I klasy. Ministerstwo Oświaty nadało Mu w 1967 r. Medal Komisji Edukacji Narodowej. Politechnika Warszawska przyznała prof. J. Tymowskiemu tytuł Zasłużonego dla Politechniki Warszawskiej w 1978 roku, w 1985 r. na wniosek Uczelni został odznaczony Krzyżem Kawalerskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski a w 1990 r. uzyskał tytuł doktora honoris causa Politechniki Warszawskiej.

Janusz Tymowski był aktywnym członkiem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego od 1982 roku. Poza merytoryczną działalnością w Wydziale VI pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Rewizyjnej.

Tych, którzy współpracowali z Profesorem, uderzała, przede wszystkim, jego wyjątkowa aktywność i unikanie działań pozornych. Zawsze starał się działać i pobudzać innych do działania w interesie Polski i społeczeństwa. Nie rozumiał postaw biernych i stanów "niemożności. Do końca życia swoim przykładem walczył z takim podejściem.

Maciej Szafarczyk